

Érkezett: 2019 DEC 02.

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Egységes javaslattervezethez készített indokolás megküldése

Benyújtó: Schanda Tamás parlamenti államtitkár

Törvényjavaslat címe, száma: **a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvényi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8032. szám)**

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvényi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslatnak (T/8032. szám) a HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetéhez készített indokolást.

Budapest, 2019. december „2. „,

Tisztelettel:

Schanda Tamás

parlamenti államtitkár

Előterjesztői indokolás

a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2019. évi törvényhez

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Magyarország versenyképessége növelésének elengedhetetlen feltétele, hogy a kutatás-fejlesztési és innovációs források hatékonyabban, tervezettebben, stratégiai célokkal erősebb összhangban kerüljenek felhasználásra.

A javaslatban pontosításra kerülnek a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) kutatás-fejlesztési és az innovációs szakpolitikát alakító állami szereplőinek feladat- és hatáskörei, együttműködésük keretei. A javaslat racionalizálja és egyszerűsíti a kutatás-fejlesztés és az innováció hazai közfinanszírozású támogatásának rendszerét.

A KFItv. jelen módosítása hozzájárul a kutatás-fejlesztési és innovációs források hatékonyabb és a társadalmi célok elérését jobban segítő felhasználásához, a rendszer szereplői közötti együttműködések erősítésével a hazai KFI tevékenységek fókuszálásához, és ezáltal Magyarország versenyképességének növeléséhez.

A javaslat – illeszkedve a kormányzati struktúraváltáshoz – törvényi szinten jeleníti meg a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter, valamint a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFIH) vezetőjének kutatási, fejlesztési és innovációs ügyekben való felelősségét, feladat- és hatáskörét.

A módosítás – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap több mint 4 éves működési tapasztalatai alapján – egyszerűsíti és racionalizálja a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére finanszírozott kutatás-fejlesztési és innovációs pályázatokkal, azok értékelésével összefüggő szabályokat, pontosítja a kutatás-fejlesztési és innovációs projektekkal és támogatásokkal összefüggésben alkalmazott szabályokat. Az értelmező rendelkezések módosításával a javaslat megteremti az egységet az Európai Unió és OECD dokumentumokban, különösen a Frascati kézikönyvben használt fogalomrendszer és a törvényben rögzítettek között.

Javaslatot tesz a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett kutatás-fejlesztési minősítési rendszer hatályos jogi szabályozásának finomhangolására. A gyakorlatban felmerült igények alapján célszerűnek tűnik a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által

végzett szakértői tevékenységre vonatkozó szabályok megfelelő kiegészítése, hogy a közvetlen és a közvetett kutatás-fejlesztési ösztönzők felhasználását jobban tudja támogatni. A módosítással a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szakértői tevékenységét nem csak az adóhatóság, bíróság vagy egyéb hatóság, hanem a kutatás-fejlesztést végző vállalkozások is igénybe tudják venni.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A javaslat a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosításával megteremti az összhangot az adatkezelés tekintetében a Kfitv.-ben foglaltakkal.

A 2. §-hoz

Az értelmező rendelkezések módosítása egyrészt a kutatás-fejlesztés és innováció szereplői, így különösen a szakpolitikai alakítói körében használt fogalom meghatározások jogszabályba történő beépítését célozza, másrészt megteremti az egységet az EU és OECD dokumentumokban használt fogalomrendszer és a törvény értelmező rendelkezései között. Egyes kiegészítések mindemellett azt a célt is szolgálják, hogy a szakpolitika szereplői a jogszabályban korábban nem szereplő fogalmakat egységes értelmezéssel használják, segítve ezzel a pályázókat és a pályázatok értékelésében közreműködő szakembereket. Az alkalmazott kutatás fogalom meghatározásának a törvényjavaslatban szereplő módosítása alapvetően technikai jellegű és kizárólag a pályázatokkal kapcsolatos értelmezési célokat szolgálja.

A 3. §-hoz

A módosítással a kutatás-fejlesztési és az innovációs politika tekintetében a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter felelőssége kerül megjelenítésre.

A 4. §-hoz

A módosítással a kutatás-fejlesztési és az innovációs szakpolitikát alakító állami szereplők között feltüntetésre kerül az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat elnöke.

Az 5. §-hoz

Az NKFI Alap éves részletes programstratégiája előkészítésével kapcsolatos kormányzati felelősségi feladatkör kerül kimondásra.

A 6. §-hoz

A módosítás jogtechnikai, illetve értelmezést segítő egyszerűsítési változtatásokra irányul, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére történő közfinanszírozású támogatás szabályait érdemben nem érinti.

A 7. §-hoz

A módosítás meghatározza a kutatás-fejlesztési és innovációs támogatási programok értékelésének alapelveit és célrendszerét, kiemelve az értékelés során figyelembe veendő szakpolitikai szempontokat.

A 8. §-hoz

Az NKFIH az általa kiírt pályázatok esetében az adatokat jelenleg a pályázók által adott felhatalmazás alapján kezeli. Ez a megoldás azonban nem megfelelő onnantól, hogy az NKFIH meghozza a támogatási döntését, és elkezdi a támogatás folyósítását a kedvezményezett számára. Ekkortól már a közpénzek felhasználásának ellenőrzése érdekében, kötelező törvényi felhatalmazáson alapuló adatkezelésre van szükség. A módosítás alapján NKFIH kizárólag a támogatást elnyert – kedvezményezett – személyek esetében felhatalmazást kap a szükséges adatok kezelésére a célhoz kötött adatkezelés és az adattakarékosság elveinek megfelelően, ezáltal megfelelve a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény által elvártaknak.

A 9. §-hoz

A törvényjavaslat szerint nem feltétlenül szükséges, hogy az értékelő szakértői csoportok véleménye alapján rangsor készüljön a pályázatokról. Ennek oka, hogy nem minden pályázati konstrukciónál alkalmazható ez a megoldás, hiszen számos olyan típusú pályázat létezik, amelyeknél a döntés jogosultsági alapon történik és nem szakértői értékelés és rangsor alapján. Ugyanakkor ez nem zárja ki, hogy olyan pályázatoknál, ahol ennek az átláthatóság biztosítása érdekében jelentősége van, ott megmaradjon az eddigi rendszer. A törvényjavaslatban szereplő megoldás mindazonáltal lehetővé teszi a rugalmasabb és gyorsabb támogatási konstrukciók alkalmazását.

A 10. §-hoz

A módosítás pontosítja azon célokat, amelyekre a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére innovációs támogatás nyújtható.

A 11. §-hoz

A módosítás a kutatás-fejlesztési pályázatokra vonatkozó szabályok szerint határozza meg

a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére finanszírozott innovációs pályázatokkal összefüggő, törvényi szintre tartozó szabályokat. A rendelkezés továbbá a GDPR-nek való megfelelés érdekében rögzíti az innovációs pályázatok értékelésében közreműködő természetes személyek személyes adatkezelésének jogalapját, törvényi felhatalmazást biztosítva a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalnak az adatkezelésre.

A 12. §-hoz

A kutatás-fejlesztési minősítési eljárás gyakorlatában felmerült tapasztalatok és igények alapján célszerűnek tűnik a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által végzett szakértői tevékenységre vonatkozó szabályok megfelelő kiegészítése, hogy a közvetlen és a közvetett kutatás-fejlesztési ösztönzők felhasználását jobban tudja támogatni. A módosítással lehetőség nyílik arra, hogy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szakértői tevékenységét szélesebb ügyfélkör vehesse igénybe a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően, amely ügyfélbarát módon, az adminisztratív terheket nem növelve küszöböli ki a hivatali szakértői vélemények visszaélészerű igénybevételét.

A 13. §-hoz

A javaslatban az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat működésével összefüggő pontosító, technikai jellegű módosítások kerülnek megfogalmazásra. Ennek keretében meghatározásra kerül, hogy Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testületének tagjai – az elnököt is beleértve – tiszteletdíjra jogosultak.

A 14. §-hoz

Arra tekintettel, hogy a jövőben az NKFIH központi hivatalként látja el feladatait, törvény felhatalmazó rendelkezése alapján kormányrendeletben kerül kijelölésre az NKFIH az NKFI Alap kezelőjeként.

A 15. §-hoz

A javaslatban átmeneti szabály kerül megfogalmazásra, mely szerint az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat főtitkára és főtitkárhelyettese nyilvános pályázat útján történt megválasztásáig az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Irányító Testülete által e feladatokkal megbízott személy gyakorolja a főtitkár és a főtitkárhelyettes hatáskörét.

A 16-17. §-hoz

A szövegcsere módosítások és a hatályon kívül helyező rendelkezések egyrészt az

értelmező rendelkezésekben bevezetett fogalmak alkalmazásához igazodnak, valamint a jogszabály szövegét egyszerűsítve, pontosítva a jogértelmezést könnyítik, másrészt megjelenítésre kerül az NKFIH Kormány által kijelölt szervként történő megjelenítése a jogállásváltozásra tekintettel.

A 18. §-hoz

A törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezést állapítja meg.